

Wokół Synagogi – wystawa w Tykocinie

Wystawa prezentowana jest w Wielkiej Synagodze w Tykocinie do 20 sierpnia 2020 r. W babińcach Synagogi wyeksponowano dwadzieścia cztery obrazy z kolekcji Muzeum w Tykocinie ilustrujące zarówno historyczny świat sztetl jak i współczesną rzeczywistość przestrzeni synagogalnej i jej zabytkowego otoczenia. Na wystawie zobaczymy dzieła Józefa Charytona, Tadeusza Bołoz, Artura Chacieja i Grzegorza Radziewicza.

Józef Charyton urodził się 1909 r. we wsi Krupice, zmarł 1975 r. w Siemiatyczach. Był malarzem samoukiem. Nigdy nie ukończył żadnej wyższej szkoły plastycznej. Przez jeden semestr był wolnym słuchaczem na Wydziale Malarstwa i Rzeźby krakowskiej ASP. W czasie II wojny światowej Charyton mieszkał w Wysokim Litewskim, a jego dom sąsiedował z gettem.

Charyton codziennie obserwował życie toczące się w odizolowanym, skazanym na zagładę świecie, widział tragedię setek ludzi, egzekucje, śmierć znanych i bliskich mu osób. To wówczas postanowił, że jeśli przeżyje, zachowa pamięć o społeczności żydowskiej.

Malował sceny rodzajowe przedstawiające miasteczka wschodniej Polski i ich mieszkańców oraz sceny poświęcone martyrologii narodu żydowskiego.

W swoich pracach przedstawiał portrety rabinów, kupców, rzemieślników, młodych uczniów chederów i jeszybotów oraz starych brodatych mędrców. Niektórych znał osobiście, innych zapamiętał w scenerii rynku, ulicy, podczas pracy.

Perfekcyjny warsztat pozwalał mu dość swobodnie poruszać się wśród wielu technik malarskich.

Tadeusz Bołoz urodził się w 1910 r. w Nowym Targu, zm. w 1992 r. w Białymstoku. Absolwent Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, uczeń wybitnego artysty i profesora Ludomira Slendzińskiego.

W 1945 r. osiedlił się w Białymstoku i współorganizował białostockie środowisko artystyczne. W latach 1949-1952 był dyrektorem Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Białymstoku.

Współpracował, jako dekorator z Teatrem Miejskim. Brał udział w licznych wystawach indywidualnych i zbiorowych. Był współtwórcą plenerów plastycznych w Hajnówce, Białowieży i Tykocinie. Mając 77 lat, w czasie pleneru malarskiego, namalował cykl obrazów ukazujących akt modlitewny w przestrzeni synagogi tykocińskiej.

Artur Chaciej urodził się w 1948 r. w Białymstoku. Syn redaktora prasy białostockiej Włodzimierza Chacieja. Od najmłodszych lat obcował z bohemą artystyczną Białegostoku. Jednym z jego artystycznych mentorów był Tadeusz Bołoz. W 1967 r. ukończył Liceum Sztuk Plastycznych w Supraślu i rozpoczął studia w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Tkwiąc w młodzieńczym buncie przeciw autorytetom przerwał studia, ale ani na moment

nie przestał zmagać się ze sobą, jako artysta. Żyje z „bycia artystą”, znajdując wielu oddanych zwolenników swojej sztuki.

Chaciej to nostalgiczny kronikarz świata. Świata, który odchodzi w niepamięć. Co rusz wraca w twórczości do Białegostoku swojego dzieciństwa. Nonszalancką kreską na niedużych formatach papieru przywraca zapomniane domy, podwórka, uliczki. Ostatnio dostrzegł też urok kameralnego Tykocina i zobaczył to wszystko okiem spostrzegawczego i wrażliwego dziecka, a jednocześnie z życiowym i warsztatowym doświadczeniem artysty i człowieka dojrzałego. Patrząc na te kameralne prace ma się wrażenie, że ktoś z góry towarzyszy artyście i dyskretnie się wzrusza.

Grzegorz Radziewicz urodził się 1976 r. w Białymstoku. Absolwent Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Uczeń prof. Haliny Pawlikowskiej (wybitnej twórczyni wrocławskiej szkoły grafiki warsztatowej) Pawła Jarodzkiego (autora wyjątkowej wypowiedzi artystycznej „Tylko sztuka Cię nie oszuka”), Eugeniusza Geta-Stankiewicza (twórcy „oszmiańskiej szkoły passe-partout”). Grzegorz Radziewicz uprawia malarstwo, grafikę, fotografię oraz malarstwo cyfrowe. Prace swoje prezentował na licznych wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i zagranicą m.in. w Japonii na wystawie International Miniprint Exhibition (Tokio – Kioto – Osaka). Prezentowany obraz pt. „Kapsuła czasu” powstał w czasie generalnego remontu synagogi w Tykocinie w 2018 r., obrazuje nakładanie na fasadę synagogi nowej kolorystyki, a na drugim planie retrospektywę układu przestrzennego ulicy Złotej.

Oddział Muzeum Podlaskiego w Białymstoku

ul. Kozia 2

16-080 Tykocin

tel. (85) 718 16 13, tel./fax. (85) 718 16 26, kom. 509 336 597

Przypominamy, że podczas zwiedzania obowiązują szczególne zasady bezpieczeństwa - więcej informacji na temat zasad zwiedzania ekspozycji znajduje się na stronie Muzeum Podlaskiego, link do strony: [Muzeum Podlaskie](#)

źródło: Muzeum Podlaskie w Białymstoku

oprac. Aneta Kurska

